

Pega, ganxo, adhesiu

J. M. i C.

Les llengües, contràriament a allò que hom pot pensar, no tenen sempre un comportament d'acord amb una determinada lògica, sinó que adesiara evolucionen amb solucions específiques, tot exclouent-ne d'altres per raons que de vegades no són fàcils d'explicar.

Usem termes com **sobre autoadhesiu** per a referir-nos al que té la solapa impregnada pel dors d'una substància autoadhesiva. Recorrem a l'expressió **nota adhesiva** per al significat de 'full petit per a deixar-hi notes, amb una banda adhesiva, que permet enganxar-lo i desenganxar-lo diverses vegades'.

En la publicitat exterior, en la dels punts de venda i com a regal de promoció, institucions i empreses se serveixen d'allò que s'anomena **adhesiu**, és a dir, un imprès o qualsevol altre element que s'adhereix per contacte. Tanmateix, molt sovint aquesta forma, que és la correcta o normativa per al concepte esmentat, se substitueix erròniament per **pegatina*; el motiu és evident: la idea de 'pegar' s'entén com a sinònima de la d'"adherir" i, doncs, no s'adverteix cap anomalia en la formació del mot.

Una altra paraula que hom pretén que supera el barbarisme esmentat és **enganxina*; el mecanisme mental que la genera és el mateix: la idea d'"enganxar" s'entén com a sinònima de la d'"adherir", i es té la impressió que *enganxar* és català, mentre que *pegar*, no. Diguem, d'una banda, que **pegar** és tan català com **enganxar**; deriven, respectivament, de **pega** 'qualsevol substància adhesiva' i de **ganxo**, que dóna aquest verb amb el sentit extensiu d'"adherir"; i de l'altra, que ni **pegatina* ni **enganxina* són paraules genuïnes.

En català existeix la terminació **-í/-ina**; per això, de *corbata* deriva *corbatí*; de *paper*, *paperina*; de *mar*, *marí* i *marina*; d'*Alacant*, *alacantí* i *alacantina*; etc. Això no obstant, no són

admissibles **pegatina* i **enganxina*. Noteu, endemés, que **enganxina* encara podria interpretar-se com l'arrel del verb *enganxar* (*enganx-*) més el sufix *-ina*, en canvi, en el cas de **pegatina* no podríem dir el mateix: no és el resultat de la suma de l'arrel del substantiu *pega* o del verb *pegar* (*peg-*) més el sufix *-ina* (la *-t-* ens en fa adonar).

[*Món Empresarial*, novembre 2001]